

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2023-826638069
DOS-2022-0004632

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding 380 kV
Geertruidenberg – Krimpen aan den IJssel of Crayestein
Postbus 111
9200 AC Drachten

Onderwerp

Reactie Kennisgeving Voornemen en Participatie RCR 380 kV Geertruidenberg - Krimpen/Crayestein

Geachte heer, mevrouw ,

Op 12 januari jongstleden heeft u middels een Kennisgeving uw Voornemen en Voorstel voor Participatie voor het project *Hoogspanningsverbinding 380 kV Geertruidenberg – Krimpen aan den IJssel of Crayestein* gepubliceerd. U biedt daarbij de mogelijkheid om op dit Voornemen te reageren.

Als regio van gemeenten en provincies binnen het zoekgebied voor deze verbinding zijn we al langere tijd met u in gesprek. Tijdens de twee bestuurlijke overleggen in aanloop naar de Kennisgeving hebben wij aandacht gevraagd voor onze rol en belangen in dit proces. Wij danken u voor het vroegtijdig informeren over deze ontwikkeling en het belang dat u hecht aan advies vanuit de regio in het proces richting een voorkeursalternatief. Als 'regio', de 18 betrokken gemeenten en 2 provincies binnen het zoekgebied, gebruiken we graag deze mogelijkheid om een onderling afgestemde reactie in te dienen.

Wij vragen uw aandacht voor de volgende drie punten:

- 1) Veranker de rol van de gemeenten en provincies in de regio beter in het proces, onder andere ten aanzien van bewonersparticipatie en decentraal beleid, en biedt daarin ruimte en ondersteuning;
- 2) Voeg aan de uitgangspunten de suggesties van de regio toe, alsook de afstemming op andere rijksopgaven in het zoekgebied;
- 3) Zorg ervoor dat participatie substantieel en toegankelijk wordt. Bied ruimte voor de realistische zorgen van bewoners en belanghebbenden.

Rol in het proces

Een betrouwbare elektriciteitsvoorziening is in ons aller belang. Als regionale overheden onderkennen we de noodzaak van de beoogde versterking van het landelijke 380 kV hoogspanningsnet. In het proces richting een voorkeursalternatief hebben wij als regionale en lokale overheden een adviserende rol. We rekenen erop dat u als Rijksoverheid ons als medeoverheden volwaardig meeneemt in uw afwegingen omtrent de mogelijke tracéalternatieven.

Onze belangen als overheden overlappen voor een belangrijk deel. Wij hechten in het bijzonder aan het belang van participatie vanuit het gebied; behoud van waarde van landschap, natuur en cultureel erfgoed en zorgen voor een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Vanuit die belangen geven wij u graag onze overwegingen en aanbevelingen mee met betrekking tot het Voornemen en Voorstel voor Participatie.

We geven u mee dat veel van de bevoegdheden op het gebied van Ruimtelijke Ordening, natuur en maatschappelijk zijn vastgelegd in decentraal beleid. Voor een volwaardige toetsing is het van belang dat expertise ten aanzien van dit beleid in het proces wordt geborgd. Wij vragen u daarom nadrukkelijk om onze kennis op dit gebied, zoals bijvoorbeeld de bescherming van N2000-gebieden en de uitkoopregeling Wonen onder Hoogspanningsverbindingen, te waarderen en waar mogelijk (financieel) te faciliteren.

Noodzaak en samenhang andere ontwikkelingen

Uit het voornemen wordt het belang van een nieuwe verbinding in onze regio voor het landelijke hoogspanningsnet duidelijk. Als onderdeel van de landelijke '380 kV-ring' zijn de technische eisen hoger dan ten aanzien van verbindingen met een lager voltage of 380-kV-verbindingen die geen onderdeel uitmaken van deze ring. Wanneer het voorziene knelpunt op zal treden rond 2030 is de doorlooptijd van de procedures gevoelig voor tijdsdruk: we vragen u daarom om het belang van zorgvuldige afweging en participatie in geen geval uit het oog te verliezen.

Als regio nemen we onze verantwoordelijkheid door in te blijven zetten op constructief en gezamenlijk adviseren en zo te komen tot een voorkeursalternatief met voldoende draagvlak.

In uw Voornemen schetst u de ontwikkelingen op energiegebied die leiden tot het gesignaleerde knelpunt op dit deel van het landelijke net. Het valt ons op dat deze nieuwe verbinding als een losstaand project wordt beschreven, terwijl in diverse gemeenten in het zoekgebied diverse andere ontwikkelingen op het gebied van energie-infrastructuur bevinden:

- De aanleg van of het ondergronds brengen van andere hoogspanningsverbindingen;
- Ruimteclaims voor nieuwe of uitbreidingen van hoogspanningsstations;
- Ruimte voor de aanleg van (waterstof)leidingen en aanpassingen aan bestaande gasleidingen en voorzieningen;
- Ruimte voor energieopwekking.

We vragen u om begrip en om rekening te houden met de impact die deze projecten in samenloop hebben op onze gemeenten en inwoners, zowel in procedure drukte als ruimtelijke effecten.

Daarnaast komen er, naast de energietransitie, nog veel meer uitdagingen op gemeenten af vanuit het Rijk. Denk daarbij aan de woningbouwopgave; het NPLG, de noodzakelijke aanscherping op het gebied van water en bodem sturend, gevolgen van klimaatadaptatie zoals dijkversterkingen; uitdagingen in de gezonde leefomgeving; drinkwatervoorziening toekomstbestendig maken.

Gemeenten en provincies krijgen hierin een ondersteunende en/of uitvoerende rol. De indruk 'in het veld' kan ontstaan dat dit allemaal losse projecten betreft, terwijl voor onze inwoners juist samenhang en de uitleg daarvan van groot belang zijn. Voorkom dat valse verwachtingen ontstaan en plaats dit project in een meer integrale en lange termijn visie op hoogspanning en energietransitie in zowel onderbouwing als participatie.

Zoekgebied

U stelt bewust te kiezen voor een breed afgebakend zoekgebied, om hierbinnen verder in het proces te verkleinen door 'trechteren'. We vragen u, gelet op de hierboven genoemde stapeling van energieprojecten en andere maatschappelijke uitdagingen in diverse gemeenten, om alternatieven die onhaalbaar blijken zo snel als mogelijk te laten vallen. Dat wil zeggen niet voordat de (on)haalbaarheid afdoende is onderzocht, maar ook niet een onhaalbare optie als strategische terugvaloptie binnen het onderzoek te houden. Zo werken we aan vertrouwen voor onze inwoners in het zoekgebied, die net als hun gemeente, de laatste tijd veel op hun bordje krijgen. Het eerlijk informeren van onze bewoners, door alleen in te zetten op daadwerkelijk realistische tracés, heeft daarbij onze allerhoogste prioriteit.

Uitgangspunten

Onder uitgangspunten biedt u eenieder de ruimte om nog tot het einde van de reactietermijn op de concept-NRD in juni 2023 tracéalternatieven aan te dragen. Als regionale overheden hebben we de ambitie om deze inbreng gezamenlijk te doen, om uitspelen en NIMBY-effecten waar mogelijk te voorkomen. Gelet op de vermoedelijke extra inzet in uitwerking en afstemming vragen we u ons hierbij onze inzet te ondersteunen.

Onder de uitgangspunten vinden wij de vereisten 'goede bereikbaarheid' en 'bovengronds, tenzij..' minder eenduidig. Wij interpreteren dit als dat hier ruimte wordt geboden voor specifieke voorwaarden of maatregelen, zoals bijvoorbeeld ondergrondse aanleg over een deel van het traject, indien een overigens haalbaar of breed gedragen tracéalternatief alleen door deze voorwaarde wordt belemmerd. Wij zien graag bevestigd dat er sprake kan zijn van situaties waar hierin wordt meebewogen.

Als regio stellen wij voor om voor ons belangrijke omgevingswaarden aan de uitgangspunten toe te voegen ten behoeve van de uitwerking in de concept NRD:

- Er wordt gestreefd naar zo min mogelijk hinder voor mens, natuur en landschap. Waar mogelijk en haalbaar worden technische middelen, waaronder eventueel gedegen ondergrondse aanleg of geluid beperkende maatregelen, niet uitgesloten om de mate van hinder te beperken. Onder hinder wordt nadrukkelijk ook verstaan directe of indirecte negatieve gezondheidseffecten voor inwoners;
- Het nieuwe tracé belemmert andere maatschappelijke opgaven zo min mogelijk. Waar en wanneer dit onvermijdelijk zou blijken, organiseren we een zo breed mogelijk gesprek om te voorkomen dat effecten van door het tracé opgeworpen belemmeringen leiden tot extra druk op andere plekken in onze gemeenten en provincies.
- We onderzoeken en bouwen zo vroeg als mogelijk ruimte in om niet te vermijden negatieve effecten van het tracé op waarden in de omgeving te compenseren en mitigeren. Wanneer we komen tot voorkeursalternatieven die één of meerdere gemeenten onevenredig raken wordt het gesprek over het beperken van die effecten zo vroeg mogelijk gefaciliteerd.
- Als negatieve effecten niet te vermijden zijn, is er ruimte voor ruimhartige financiële compensatie voor zowel gemeenten als inwoners om zo effecten op inwoners en andere opgave te kunnen mitigeren.

Het belang van participatie

Er kan alleen gesproken worden over participatie als deze substantieel en voldoende toegankelijk is. 'Participatie omwille van participatie' die vooral procedureel is in plaats van op het ophalen van

informatie gericht kan in een proces van deze aard, het vertrouwen in zowel proces als de overheid als betrouwbare partner aantasten. Wij rekenen er op dat de inbreng, zorgen en opmerkingen van onze burgers serieus worden genomen, benut en beantwoord. Het belang van participatie is voor ons als lokale overheden gelijkwaardig aan de in het Voornemen beschreven uitgangspunten voor de verbinding.

Een serieuze en respectvolle omgang met burgerparticipatie behelst, zoals eerder genoemd, een transparante informatievoorziening omtrent de waardering van mogelijke tracés. Dit betekent dat informatiebijeenkomsten laagdrempelig toegankelijk zijn, Informeer burgers bijtijds over de voortgang en zorg dat de aandacht kan uitgaan naar burgerparticipatie in de regio's die daadwerkelijk de impactzone van haalbare tracés betreffen.

Het is daarbij aan het bevoegd gezag om het gesprek aan te gaan met de burger, onder andere door tijdig en volledig informatieavonden te organiseren die toegankelijk zijn voor al onze burgers. Hierbij dient rekening gehouden te worden met afstand, bereikbaarheid en digitale vaardigheid van burgers. Wij vragen u bijeenkomsten zoveel als mogelijk per gemeente te organiseren. Wij vinden het als regio fijn dat er al eerste informatieavonden zijn georganiseerd. Informatieavonden dienen tijdig en breed aangekondigd te worden, waarbij wij als regio een ondersteunende rol kunnen spelen. Hoe verder in het proces, hoe belangrijker het wordt dat deze avonden ook in alle betrokken gebieden georganiseerd worden. Participatie is natuurlijk wel meer dan alleen informeren, en de input van de inwoners dient dan ook gedegen verwerkt te worden.

Hierbij willen we u wijzen op de ervaring die wij en onze inwoners in het verleden hebben gehad rondom omgevingsvergunning aanvragen. Wij krijgen mee dat als argument vaak wordt aangedragen dat de ervaren hinder binnen de vergunde en wettelijke kaders vallen. Ook wordt veelvuldig aangegeven dat de ACM, hinder beperkende maatregelen niet accepteert/ TenneT die niet in de tarieven mag doorrekenen. Wij gaan ervan uit dat in dit project van nationaal belang de voorstellen die vanuit burgerparticipatie worden aangedragen niet vanwege deze argumenten van tafel worden geveegd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit